

csülését mutatja Kiss János és életműve iránt, hogy az emléktáblát Szebik Imre elnök-püspök avatta fel.

Kiss János megérdemli az emléktáblát, de nem szorul rá az emlékműre. „Emlékműve” máig él, a kántorképzőben tanítványai, a kántorképzés „gyermekai” viszik tovább munkáját. Április 30-án, az ünnepséghez kapcsolódóan, azt megelőzően zajlott le a téli tanfolyam hagyományos vizsgája is, ahol ketten-ketten kaptak segédkántori, illetve kántori bizonyítványt, és négyen szereztek kántori oklevelet. Az elmúlt nyáron pedig ismét „csúcsra jártak” a kántorképző sokat látott és hallott falai: kántortovábbképző és három kántorképző tanfolyamon közel 200 fiatal élhette át, hogyan sáfárkodnak a „gyermekai” Kiss János „atyai örökségével.”

Kertész Botond

Kiss János szellemi örökséggel való sáfárkodás egyik szép példája, hogy a 2005-ös nyári kántorképző tanfolyamokra három, az utóbbi években végzett hallgató: Illés Adél, Trajltér Dóra és Horváth Bálint olyan gyűjteményt állított össze és tett közkinccsé, amelyben az Evangelikus Énekeskönyv 248 gyülekezeti éneke közül százhetvenegyre található rövid, legtöbbször pedál nélküli hangszeren is előadható korárelőjáték.

Finta Gergely

Hírek

Emlékezés Vietórisz József halálának 50. évfordulójára

1954. december 6-án halt meg Vietórisz József. Neki köszönhető a szlovákság legjelentősebb énekeskönyvének, a *Tranoscius*nak a magyarra fordítása. 1868. április 27-én, Nyíregyházán született. Középkolai tanulmányait a helyi evangélikus gimnáziumban végezte. Budapesten szerzett latin-görög szakos tanári oklevelet és doktorátust. Tanárként visszatért alma materébe, a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumba, ahol 37 éven keresztül tanított, és amelyet két alkalommal, összesen nyolc éven keresztül igazgatott is.

Első versei diákéveiből valók. A költészet azután végigkísérte egész életét. Eleinte fővárosi lapokban, majd önálló kötetekben jelentek meg versei. 1924-es önéletrajzi indíttatású verses művét a Magyar Tudományos Akadémia Nádasdy-díjjal ismerte el.

Műfordítóként is jelentős tevékenységet végzett. Vergilius Georgiconját és eklogáit fordította le, és neki köszönhető az *Aeneis* első teljes magyar fordítása. Az egyházi és liturgikus élet szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy magyarra átültette a *Tranoscius* énekeskönyvet.¹ Először „Nyíregyházi toldalék-

¹ A *Tranoscius* első kiadása 1636-ban született. A saját énekanyag mellett jelentős a hagyományos latin és német liturgikus énekanyag szlovák fordítása. Anyaga újabb és újabb kiadásokban

ként” használták ötvenkilenc fordítását, majd 1935-ben jelentette meg a Luther szövetség Vietórisz teljes Tranoscius-fordítását. A szlovákság legfontosabb énekeskönyvének ez az első és máig egyetlen magyar változata. Himnológiai jelentőségét az adja, hogy megtalálható benne sok olyan, a reformáció korából, vagy azt megelőző korból származó ének fordítása, amelyik a magyar anyagba nem került be, vagy onnan már régen kikopott.

Kitüntették Szokolay Sándort

Augusztus 20. alkalmával Győr-Moson-Sopron megye közgyűlése Kék Szalagot adományozott Szokolay Sándor Kossuth díjas zene-

szervezőnek. A kitüntetéshez ezúton mi is örömmel gratulálunk.

Országos fúvóstábor Kismányokon

Immár tizennegyedik alkalommal 2005-ben is megrendezték az evangélikusok országos fúvóstáborát a Tolna megyei Kismányokon. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem lelkésze, Johann Gyula által életre hívott, és azóta is vezetett kurzusra az ország legkülönbözőbb

pontjairól érkeztek résztvevők. A munka középpontjában az evangélikus korál-anyag fúvós feldolgozásai álltak. A tábor fúvós együttese a helyi templomon kívül további két közeli településen szolgált istentisztelet keretében.

Orgonahangversenyek Pestszentlőrincen

A 2004. év első felében három részből álló orgonahangverseny-sorozat zajlott a pestszentlőrinci evangélikus templomban. A hangversenyek jótékony célja a templom Angster orgonájának megmentése volt. Az 1942-es építésű, 1260. sorszámú hangszer 7 regiszterét két manuálon és pedálon osztotta meg az építő. Bár a pneumatikus traktúra időszakosan jelentkező hibái miatt az orgona nem használható biztonsággal, az előadók mégis megszólaltatták a megmentendő hangszert, valamint egy Johannus elektronikus orgonát (Opus-10 — 2 manuál + pedál, 24 regiszter),

melyet átmeneti jelleggel állított használatba gyülekezet.

Hangversenyeincken Trajtler Gábor, Finta Gergely és Zászkalicky Tamás orgonaművészek tolmácsolásában felcsendültek D. Buxtehude, S. Scheidt, J. S. Bach, J. Brahms, F. Mendelssohn-Bartholdy, F. Dubois, C. Frank művei. Az alkalmak zenés áhítat keretében zajlottak, melyeken igeszolgálatot végzett Szeverényi János országos missziói lelkész, Gáncs Péter püspök és Harmati Béla püspök.

Ősszel a sorozat folytatását tervezzük.

Győri Gábor Dávid

egyre bővült. Legutóbb 1874-ben jelent meg 1148 énekkel. A Tranoscius énekeskönyv több mint kétszáz éves története alatt mélyen beleivódott a szlovák evangélikusok ünnepi és mindennapi kegyességébe. Pl. Nyíregyházán 1950-ig használták. A szlovák származású evangélikusok lelki életét egészen máig meghatározza ez az énekeskönyv.

Nemzedékváltás a paksi orgonánál

2005. június 26-án ünnepi istentisztelet keretében búcsúztatta a paksi evangélikus gyülekezet ötvenöt évi hűséges szolgálat után kántorát. Ezen az alkalmon iktatta be Szabó Vilmos Béla az új kántort.

Hoffmann Mária kilencvenöt évesen, teljes szellemi frissességben adta át a helyét az orgonánál.

Hoffmann Mária Bácskában, Újvidék mellett született. A család kántortanító elődeinek nyomdokán járva első kántori szolgálatát tizenkét évesen látta el. Zenei tanulmányait Újvidéken végezte, ahol később zongorát tanított. 1944 óta él Pakson. 1945-től 1973-ig

a helyi zeneiskolában tanított. 1950-ben lett a paksi evangélikus gyülekezet kántora.

Az ezredfordulón Paks Város Önkormányzata Pro Urbe kitüntetésben részesítette Hoffmann Máriát, aki az ötvenöt, szolgálatban töltött év során —egészen a legutóbbi időig— sem betegség, sem szabadság miatt nem mulasztott el egyetlen kántori szolgálatot sem.

A paksi szolgálatot Baradné Koch Boglárka folytatja. Biológia-kémia-német szakos tanár, tizenhárom éven át tanult zenét.

*Az Evangélikus Élet 2005/27 számának,
K. J. híradása nyomán*

Születésnapok

Gáncs Aladár 2005. május 4-én ünnepelte 80. születésnapját. Gáncs Aladár a nyíregyházi evangélikus gyülekezetnek volt főorgonistája, majd a faszori evangélikus templomban végzett lelkészi és orgonista-szolgálatot. 1985-ben a Bach-jubileum alkalmából jelent meg „Az ötödik evangélista” című könyve, mely az Evangélikus Sajtóosztály egyik legkeresettebb kiadványa. A kerek születésnaphoz ezúton is gratulálunk és kívánjuk, hogy mindig derűs szavaival, szakmailag jól megalapozott, sajátosan lelkes írásaival továbbra is gazdagíthassa szűkebb és tágabb környezetét. (Gáncs Aladárral folyóiratunk V. évf. 2–3. számában [313 kk.] olvashatunk beszélgetést)

Csorba István 2005. június 1-én ünnepelte 70. születésnapját. Csorba István 50 éve, 1955

szeptemberében —még zeneakadémiai tanulmányaival párhuzamosan— alapította a budavári evangélikus gyülekezet Schütz-kórusát, melynek azóta is karnagya. (A kórus munkájáról, repertoárjáról rendszeresen hírt adunk lapunkban.) 1977-ben ő szerkesztette a Kar-énekeskönyv I. kötetét, melyet 1992-ben újra kiadott az Evangélikus Sajtóosztály. A régi mesterek és mai szerzők műveit közlő gyűjtemény a legtöbb evangélikus énekkar nélkülözhetetlen segítsége. Csorba István 10 éve az Evangélikus Hittudományi Egyetemen is ellát zenei feladatot: énekkart vezet, harmóniumot oktat, és egyéni énekórákat tart. Előadó, közreadó és oktató munkája mellett kompozíciókkal is gazdagította egyházát. Születésnapjához ezúton is gratulálunk és kívánjuk életére, munkájára Isten áldását!

Új kiadványok

Megjelent Sulyok Imre korárelőjáték-gyűjteménye

A Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadójának gondozásában 2005 júliusában megjelent Sulyok Imre új korárelőjáték-gyűjteménye. A kötetben harminc rövid korálfeldol-

gozás található. A darabok javarészt olyan dallamokhoz kapcsolódnak, amelyekhez eddig nem állt rendelkezésre előjáték. A legtöbb kompozíció a régi magyar énektananyaghoz készült, de